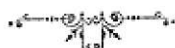

vega napredka. Časih mu je manjkalo obširne učenosti na pr. zgodovinske ali filozofske: pa tù je genijalno ugibal glavne točke in iz njih z misel razvitja tako, da so doktorji in vseučiliški profesorji in seveda tudi akademiki — daleč za njim zaostajali in se — srdili. Pa saj vémo, da učenost in prava omikanost večkrat nista združeni, da temveč suha učenost najrajša prikriva le neclikanost in duševno neplodnost.

(Konec pride.)

Sam.

Narodna pripovedka iz tolminskih hribov. Zapisal A. K.

Bila je jesenska noč. V temnem gozdu si je bil mož nalovil polhov. Ker je bil že lačen, zaneti ogenj, da bi si spekel polhe. Ko jih obrača v tleči žrjavici, približa se mu hudobec, ki je iskal po gozdu krote. Zlodej nagovori našega polharja: „Kako ti je ime?“ — Polhar odgovori: „Pravijo mi: „Sam.“ — „Dovoli mi, Sam, da spečem pri tvojem ognju nekoliko krot; kajti zeló sem lačen.“ — „Tega ti nikakor ne dovoljujem,“ odgovori polhar; „če hočeš večerjati, zakuri si ogenj sam.“ — „Če mi zlepa ne dovoliš, dovoliš mi shuda,“ zarenčí hudič. — „Pa sprimiva se,“ odgovori mu jezno polhar, ki zgrabi, kakor bi pihnil, goreče poleno ter udriha ž njim neusmiljeno po glavi in po njega kosmatem lici. Ves osmojen in opečen se je spustil črni hudobec v temni les; rujovel je in tulil ter klical tovariše svoje v pomoč. Kmalu se zbere okoli njega cela tolpa peklenščakov. „Kdo te pa je tako osmodil?“ vprašajo ga prijatelji. — „Oj, Sam, Sam,“ tuli opečeni zlodej. „Če si se sam ožgal in osmodil, pa sam trpi; čemú tedaj rujoveš in nas kličeš v pomoč.“ Rekó in otidejo zopet po temnem lesovju, vsak na svojo stran, vsak po opravilu svojem.

Opomnja. Ta pripovedka, katero mi je pravil star Podbrččan, zanimiva je zategadelj, ker ima nekaj sličnosti s Polifemovo. Polifem vpraša Odiseja, kako mu je ime. Zviti Odisej mu odgovori: „Imenujejo me Nikdo“ (Οὐτις). Prekanjeni Odisej oslepí pijanega Polifema. Jednóki tovariši pritekó rujovečemu Polifemu v pomoč ter ga vprašajo, kaj mu je. Polifem tuli: „Nikdo me ubija“ (Οὐτις με κτείνει). „Če ti nikdo ničesa neče, čemú pa tuliš? Proti bolečinam pošlanim ti od Jova nimamo leka.“ To izgovorivši so se vrnili prijatelji Kiklopi zopet domóv, vsak v svojo jamo. (Citaj Homerjeve Odiseje IX. spev v. 105. do konca!) Kakor je rešilo tedaj Odiseja izmišljeno ime „Nikdo,“ tako se je otel naš polhar z napačnim nazivalom „Sam.“

